

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Pobl â dementia

Mwy o wybodaeth am y rôl yr ydym yn ei chwarae wrth gefnogi'r gofal a chymorth i bobl â dementia.

Cyhoeddwyd gyntaf: 8 Ebrill 2019

Diweddariad olaf: 19 Mai 2023

Lawrlwythwyd y ddogfen hon o gofalcymdeithasol.cymru ac efallai nid hwn yw'r fersiwn diweddaraf.

Ewch i <https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau-canllawiau/gwella-gofal-a-chymorth/pobl-â-dementia> am y fersiwn diweddaraf.

Mae'r tudalennau hyn yn cynnwys cyngor ac adnoddau i bobl sy'n cefnogi pobl sy'n byw gyda dementia.

Nid yw dementia yn rhan naturiol o fynd yn hŷn a dim ond gweithiwr iechyd proffesiynol y gellir ei ddiagnosio.

I ddarganfod mwy am gael diagnosis o ddementia, [ewch i'r Gymdeithas Alzheimer](#) (tudalen gwybodaeth ar gael yn Saesneg yn unig).

Cyflwyniad i bobl â dementia

Mae yna rhai ardaloedd rydym yn gwybod sydd angen eu gwella mewn gofal cymdeithasol ar gyfer pobl sy'n byw â dementia.

Mae hyn yn cynnwys gwneud yn siwr fod pobl yn gallu ffeindio'r gofal a'r cymorth sydd angen mewn cymdeithasau gwledig, ac yn defnyddio'r Gymraeg lle hon ydy'r iaith gyntaf.

Un mewn Miliwn: Adnodd Hyfforddiant Dementia

Sesiwn hyfforddiant ddwy awr a hanner, sy'n digwydd mewn dosbarth i helpu'r rhai sy'n gweithio gyda phobl â dementia.

Bydd y sesiwn yn rhoi dealltwriaeth well o ddementia a'i ffurfiau i'ch staff ac yn eich helpu i gyflawni amcanion Fframwaith dysgu a datblygu dementia Gwaith Da.

Bydd staff hefyd yn dysgu cyngor ymarferol am wella profiad dydd i ddydd pobl gyda dementia. Mae'r pecyn yn cynnwys nodiadau canllaw a fideo i gefnogi'r hwylusydd.

Archebwch eich copi gan dementia@gofalcymdeithasol.cymru

Gwylwch y fideo isod i ddysgu mwy am farn staff mewn cartref gofal am y pecyn hyfforddiant:

Gweld trawsgrifiad

00:01 [Music]

00:06 my name is Fabian Akshay I'm the general

00:08 manager at ballast a nursing home in

00:10 Cardiff as well as the one in Bari and I

00:13 think the training exercise was actually

00:15 a gem in itself for us to move forward

00:18 look into what we can do better

00:20 it opens up a whole new world when you

00:22 go to this training because it is

00:23 something that they wouldn't really know

00:25 what to do if they didn't have it having

00:28 an understanding of the dimensions and

00:30 the causes makes a huge difference to me

00:34 and so those around me

00:38 [Music]

00:41 in 2016 Care Council for Wales launched

00:46 good work and dementia learning

00:48 development framework for Wales and as a

00:50 result of that social care Wales and

00:53 asked me to create some training which

00:57 would translate the reports and the

01:01 framework in something usable for staff

01:03 and organisations to be able to deliver

01:06 training at that informed level one in a

01:09 million was developed and works and

01:12 consulted with people living with

01:14 dementia family carers and colleagues

01:17 and Health and Social Care dementia

01:19 itself is a complex subject but at the

01:21 same time we need to make it simple for

01:23 people who actually don't understand
01:25 about dementia make sure that they
01:27 understand what it is directly support
01:29 or to live with someone who's got
01:32 dementia Bernina million was actually a
01:34 very good pilot project and I think a
01:36 lot of people will benefit from it long
01:38 run I found the training important
01:42 because it was very informative and even
01:46 though we have a lot of experience with
01:47 dementia I always feel that it's
01:50 important to refresh our knowledge and
01:52 there is always something new to learn
01:55 the course was developed and produced in
01:58 a way that anyone with confidence and
02:01 knowledge and understanding of dementia
02:03 can deliver the session to either staff
02:06 groups family members or anyone really

02:09 that needs that informal training the
02:12 way the course is structured and
02:13 delivered I find it really really user
02:16 friendly the way the questions are put
02:18 across all the way the information is
02:20 delivered a leaves room for questions
02:21 and it's encouraging you know the our
02:25 trainer Fabian when he delivers it he
02:27 asks the staff to participate and then
02:30 we question each other and we it sort of
02:33 opens up a mini debate within the
02:34 training so you get to talk about it and
02:36 I think it also gives us the ideas and
02:40 the information for us to research on
02:42 our own my name's chris chris Roberts
02:45 and I live in North Wales I was
02:48 diagnosed a few years ago with mixed
02:52 dementia

02:53 which is vascular and Alzheimer's I
02:57 think it's very important to have for
03:00 everyone that's around me to understand
03:03 dementia it makes it much easier for
03:07 myself
03:07 III I don't need to explain I die and it
03:12 stops me getting stressed or anxious and
03:14 I don't have to worry about doing
03:17 anything right or wrong if people
03:20 understand and it's it's that
03:22 understanding that that takes away the
03:25 stigma that exists I think around the
03:28 dementia it's at some unknown that
03:31 people fear so so by having people that
03:34 understand dementia and makes it just so
03:38 much easier for everyone affected by
03:39 dementia good training courses
03:44 [Music]

03:50 you

Adnoddau hyfforddi ailalluogi dementia

Mae'r pecyn adnoddau hwn wedi'i anelu at y rheini sy'n gweithio gyda phobl sy'n byw gyda dementia yn eu cartrefi eu hunain.

Gallai hyn fod yn weithwyr gofal cartref, cynorthwywyr gofal iechyd neu weithwyr proffesiynol perthynol i iechyd, fel therapyddion galwedigaethol. Gellir eu defnyddio'n unigol neu fel hyfforddiant.

Gellir cwblhau'r adnoddau yn eu cyfanrwydd neu gallwch ddewis eu cwblhau fesul adran.

Bydd yr adnoddau hyn yn eich helpu i gyrraedd lefel fedrus y Fframwaith Dysgu a Datblygu Gwaith Da.

Gweld trawsgrifiad

1

00:00:01 --> 00:00:02

Helo.

2

00:00:02 --> 00:00:07

Mae'n bleser gen i gyflwyno'r Adnoddau

Hyfforddi Ail-alluogi Dementia a grëwyd gan

3

00:00:07 --> 00:00:12

Helen Lambert, therapydd galwedigaethol annibynnol

a Chyfarwyddwr Cofio Dementia Training.

4

00:00:12 --> 00:00:19

Mae'r adnoddau hyn, a gomisiynwyd gan Gofal

Cymdeithasol Cymru ac Addysg a Gwella Iechyd

5

00:00:19 --> 00:00:23

Cymru, wedi eu datblygu er mwyn hyfforddi

staff rheng flaen i wella'r gofal a chymorth

6

00:00:23 --> 00:00:27

maen nhw'n ei roi i bobl sy'n byw gyda

dementia a'u partneriaid.

7

00:00:27 --> 00:00:32

Mae'r adnoddau hyn ar gyfer unrhyw un sy'n cynorthwyo person neu bobl sy'n byw gyda

8

00:00:32 --> 00:00:38

dementia yn eu cartref eu hunain, er enghraifft

gweithwyr gofal cartref neu gynorthwywyr gofal

9

00:00:38 --> 00:00:44

iechyd, gweithwyr proffesiynol perthynol i

iechyd fel therapyddion galwedigaethol, ffisiotherapyddion,

10

00:00:44 --> 00:00:48

dietegyddion, gweithwyr cymdeithasol neu staff

nyrsio.

11

00:00:48 --> 00:00:53

Mae'r Adnoddau Hyfforddi Ail-alluogi Dementia

yn cyfuno amrywiaeth o adnoddau gwahanol,

12

00:00:53 --> 00:00:56

sy'n ymarferol, yn seiliedig ar gryfderau
ac yn hyblyg.

13

00:00:56 --> 00:00:58

Mae'r rhain yn cynnwys

14

00:00:58 --> 00:01:01

fideo sy'n darparu egwyddorion arweiniol

15

00:01:01 --> 00:01:04

i

gynorthwyo pobl sy'n byw gyda dementia

16

00:01:04 --> 00:01:10

fideo arall sy'n cyflwyno Positive Approach
to Care fel ffordd o gyflwyno dull sy'n

17

00:01:10 --> 00:01:15

canolbwyntio ar berthynas

gweithlyfr sy'n darparu gwybodaeth am

18

00:01:15 --> 00:01:18

ail-alluogi dementia

gwybodaeth am gynlluniau sy'n addas

19

00:01:18 --> 00:01:23

i ddementia a gweithgareddau pwrpasol

a nifer o broblemau i'w hymarfer er

20

00:01:23 --> 00:01:27

mwyn cynorthwyo dealltwriaeth o fynegi anghenion

trwy ymddygiad ac emosiwn.

21

00:01:27 --> 00:01:32

Gellir mynd i'r afael â'r adnoddau i

gyd gyda'i gilydd neu gellir pori ynddyn

22

00:01:32 --> 00:01:34

nhw yn Æ´l eich anghenion unigol.

23

00:01:34 --> 00:01:40

Gallwch fynd i afael â nhw ar eich pen
eich hun neu fel rhan o gyfarfod tÃ©m neu

24

00:01:40 --> 00:01:42

sesiwn addysgu mwy ffurfiol.

25

00:01:42 --> 00:01:46

Gellir eu defnyddio fel canllaw a chymorth
ar gyfer goruchwyllo clinigol.

26

00:01:46 --> 00:01:51

I sicrhau digon o ddewis mae'r un cynnwys
ar gael mewn fformatau gwahanol.

27

00:01:51 --> 00:01:57

Felly, gall rhywun sy'n gyfrifol am hyfforddiant

neu oruchwylio staff, er enghraifft, gweithiwr

28

00:01:57 --> 00:02:03

proffesiynol perthynol i iechyd neu reolwr

tŷm, weithio trwy'r adnoddau mewn un fformat

29

00:02:03 --> 00:02:08

er mwyn gwella eu gwybodaeth â'u dealltwriaeth

eu hunain, neu fe allant ddefnyddio'r adnodd

30

00:02:08 --> 00:02:11

mewn ffordd arall i gynorthwyo dysgu eraill.

31

00:02:11 --> 00:02:17

Nid yw'r dysgu yn cael ei asesu ond fe ellir

ei ddefnyddio i ddangos datblygiad proffesiynol

32

00:02:17 --> 00:02:24

parhaus, er enghraifft ar ôl i rywun gofrestru

gyda Gofal Cymdeithasol Cymru neu fel gofyniad

33

00:02:24 --> 00:02:29

gan gorff proffesiynol fel y Coleg Brenhinol

ar gyfer Therapyddion Galwedigaethol.

34

00:02:29 --> 00:02:31

Darperir taflen i gofnodi sylwadau.

35

00:02:31 --> 00:02:39

I gael eich mynediad chi i'r cynnwys i ddysgwyr

a hunan-gyfeirwyd anfonwch e-bost at dementia@socialcare.wales

36

00:02:39 --> 00:02:45

Os ydych eisiau mynediad i adnoddau i gynorthwyo

dysgu eraill, nodwch 'folder hwyluswyr'

37

00:02:45 --> 00:02:48

yn llinell pwnc yr e-bost.

Mae'r fideo uchod yn esbonio mwy am yr adnoddau. I ofyn am gopi am ddim, e-bostiwch dementia@gofalcymdeithasol.cymru

Os yw'r adnoddau hyn at ddefnydd personol, ysgrifennwch "adnoddau dysgwyr" yn llinell pwnc yr e-bost.

Os ydych yn bwriadu defnyddio'r adnoddau i gefnogi dysgwyr eraill, ysgrifennwch "adnoddau hwyluswyr" yn llinell pwnc yr e-bost.

Adnodd dementia ar gyfer gweithwyr gofal proffesiynol

Adnodd dementia ar gyfer gweithwyr gofal proffesiynol

Adnodd sy'n cefnogi ymarfer da mewn gofal dementia drwy roi mynediad at wybodaeth hanfodol, astudiaethau achos, data, ac ymchwil.

Pecyn gweithredu dysgu a datblygu ar gyfer gofal a chymorth dementia

[Canllaw syml, ymarferol](#) y gall sefydliadau a phartneriaethau ei ddefnyddio i roi'r Fframwaith Gwaith Da ar waith.

Adnoddau defnyddiol eraill ar gyfer gofal dementia

Mae Gofal Cymdeithasol Cymru hefyd wedi datblygu fframwaith dysgu a datblygu ar gyfer gofal a chymorth dementia mewn partneriaeth â GIG Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru:

[Gwaith da: Fframwaith dysgu a datblygu dementia i Gymru](#)

PDF 3MB

Rydym yn adeiladu ar y gwaith yma i wella gofal cymdeithasol i bobl sy'n byw gyda dementia. Rydym hefyd yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru a sefydliadau partneriaid i wneud yn siwr bod ein gwaith yn alinio gyda gwaith cenedlaethol ar draws Cymru:

[Cynllun gweithredu ar gyfer dementia 2018 i 2022 Llywodraeth Cymru](#)

[Dementia: mwy na dim ond colli'r cof](#)

PDF 931KB

Fframwaith Gwaith Da: gweithio gyda phobl sy'n byw gyda dementia ac wedi colli eu clyw neu sy'n defnyddio Iaith Arwyddion Prydain

[Cyngor a chanlyniadau dysgu](#) ar gyfer pobl sy'n gweithio gyda phobl sy'n byw gyda dementia ac wedi colli eu clyw neu sy'n defnyddio Iaith Arwyddion Prydain.